

Gorzów Wlkp., dnia 5.07.2011 r.

Rada Miasta Strzelce Krajeńskie

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) **stwierdzam nieważność w części, tj. w zakresie §2 uchwały Rady Miasta Strzelce Krajeńskie nr XI/92/11 z dnia 21.06.2011 r. w sprawie powołania zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników sądowych.**

Uzasadnienie

W dniu 21.06.2011 r. Rada Miasta Strzelce Krajeńskie podjęła uchwałę nr XI/92/11 w sprawie powołania zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników sądowych.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 27.06.2011 r.

Przeprowadzona przez organ nadzoru ocena prawna powyższej uchwały prowadzi do wniosku, iż akt ten, w części wskazanej w sentencji, jest sprzeczny z prawem, tj. art. 163 §2 ustawy z dnia 27.07.2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.) oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski.

Naruszenie przywołanego wyżej wzorca kontroli przejawia się w zamieszczeniu w §2 badanej uchwały zapisów normujących zakres działania zespołu opiniującego kandydatów na ławników. Dokonując oceny legalności przedmiotowych zapisów, należy zwrócić uwagę na zakres delegacji ustawowej, w oparciu o którą lokalny prawodawca podjął badaną uchwałę. Zgodnie zaś z art. 163 ust. 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych: „Przed przystąpieniem do wyborów rada gminy powołuje zespół, który przedstawia na sesji rady gminy swoją opinię o zgłoszonych kandydatach, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów określonych w ustawie”. Egzegeza powyższego przepisu nie pozostawia wątpliwości co do zakresu legitymizacji prawodawczej Rady. Ustawodawca upoważnił bowiem organ stanowiący, na mocy cytowanego przepisu, wyłącznie do

powołania zespołu. Zakres zadań zespołu wynika zaś wprost z ustawy oraz aktu wykonawczego wydanego na jej podstawie, a w związku z tym nie może stanowić przedmiotu normatywnej wypowiedzi Rady Miasta.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Realizując kompetencję organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (tak Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 5 listopada 1986 r., U 5/86, OTK 1996/1/1).

Jeżeli organ stanowiący wychodzi poza wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym, wówczas mamy do czynienia z przekroczeniem kompetencji, co musi skutkować zastosowaniem środków nadzorczych, bowiem Rada unormowała kwestie, których normować nie może.

Niezależnie od powyższych uwag podnieść należy, iż nawet gdyby uznać, iż Rada była umocowana do regulowania kwestii zawartych w §2 badanej uchwały, to i tak uczyniła to w sposób wadliwy. W §2 pkt 3 podjętego aktu wskazuje się, iż zakres działania zespołu obejmuje : „zasięgnięcie od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. informacji o zgłoszonych kandydatach na ławników”. Przepis powyższy pozostaje tymczasem w sprzeczności z art. 162§ 9 Prawa o ustroju sądów powszechnych, zgodnie z którym podmiotem uprawnionym do zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydacie na ławnika jest wyłącznie Rada. Takiego uprawnienia ustawodawca nie przyznał zespołowi, stąd też organ stanowiący nie ma prawnej możliwości zmiany przyjętego przez ustawodawcę rozwiązania.

W sposób wadliwy ukształtowano również zapis §2 pkt 1 uchwały, w zakresie w jakim nakazano w nim stosowania zapisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15.03.2006 r. w sprawie szczegółowego trybu zgłaszania radom gmin kandydatów na

ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 50, poz. 370). Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż przedmiotowy akt wykonawczy został wydany na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 162 §5 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Z dniem 14.06.2011 r. weszła jednakże w życie nowelizacja przedmiotowej ustawy, na mocy której art. 162 nadano nowe brzmienie, w którym istotnie zmodyfikowano zakres pierwotnej delegacji prawodawczej przewidzianej dla Ministra Sprawiedliwości. Ustawa nowelizująca nie zawierała jednocześnie żadnych przepisów przejściowych, które pozwalałyby na dalsze stosowanie omawianego aktu wykonawczego. Powyższe oznacza zatem, iż z dniem 14.06.2011 r. doszło do uchylenia rozporządzenia z dnia 15.03.2006 r., określanego w teorii prawa uchYLENIEM POŚREDNIM. W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z art. 162 §11 Prawa o ustroju sądów powszechnych, Minister Sprawiedliwości został upoważniony do określenia sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia i sposobu jego udostępniania. Z przedmiotowej delegacji adresat normy kompetencyjnej skorzystał, wydając w dniu 9.06.2011 stosowny akt wykonawczy. Przedmiotowe rozporządzenie weszło w życie w dniu 14.06.2011 r. Powyższe oznacza zatem, iż Rada Miasta nakazując stosownie przepisów rozporządzenia z 2006 r. nie tylko, że uczyniła to z przekroczeniem kompetencji prawodawczych, ale nadto zobligowała do stosowanie nieobowiązujących przepisów o charakterze powszechnie obowiązującym, co tylko dodatkowo kwalifikuje stopień naruszenia prawa przez kwestionowany zapis badanej uchwały.

Mając w polu widzenia powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Teresa Kacmarek
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymują:

1. adresat
2. ad acta